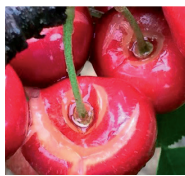
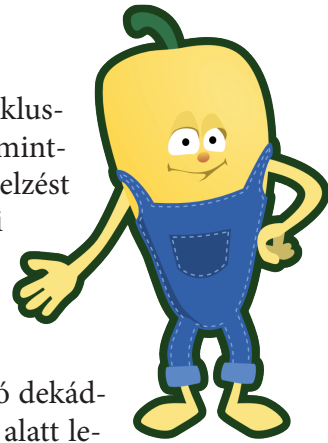

2015. június

Híreink

A kormány benyújtotta az Európai Bizottságnak a 2014-2020-as uniós ciklusra vonatkozó Vidékfejlesztési Program (VP) átdolgozott változatát, így mintegy 1300 milliárd forint vidékfejlesztési forrás felhasználása kaphat zöld jelzést Brüsszelben. A program legfontosabb fejlesztési céljai közé tartozik a vidéki munkahelyek megőrzése és új munkahelyek teremtése a mezőgazdaságban. Különösen fontos ez a munkaigényes ágazatokban, mint az állattenyésztés, a zöldség- és gyümölcsstermesztés vagy az élelmiszer-feldolgozás. (MTI)

Nemcsak Magyarországon és Szatmárban pusztít az időjárás. Május utolsó dekádjában Olaszország gyümölcsstermelő tájait is megtépázta a jég, az egy nap alatt lehulló 130 mm eső és a szél. A szabadföldi gyümölcsösökben nemzetgazdaságilag is jelentős károk keletkeztek általa: Emilia-Romagna tartomány szüret előtt álló cseresznye-termése teljesen tönkrement. (Italiafruit News)

A belga Special Fruit cég májusban bejelentette a bio-áfonya szezon kezdetét. A cég portugál ültetvénye idén fordul termőre. Az áfonya nemcsak igen ízletes, de élettani hatása is jelentős, ami kedvelté teszi világszerte. (www.specialfruit.com)

A magyar gyümölcsstermelők a bevételük csökkenését tapasztalták 2014-ben, a kedvező időjárás miatti túltermelés miatt. Az alma, cseresznye, hagyma és gyökérfélék kiemelkedő termése miatt gyümölcsből 26-28%-kal, zöldségből 15-17%-kal termett több, mint az előző évben. Az áru értéke azonban 10-15%-kal volt kisebb, mint az előző évi. A termésnek mintegy felét exportálja az ország. (www.fruitnet.com)

A brit farmereknek várhatóan csökkenteniük kell az öntözött burgonya vetésterületét, mert a Környezetvédelmi Ügynökség időben megszorítaná az öntözési engedélyeket. Az ügynökség az EU vízzel kapcsolatos keretmegállapodása alapján vizsgálja az időben korlátozott (napi menetrendet követő) engedélyek kiadásának lehetőségét. A termelők persze nem boldogok az ötlettől. (Fresh Produce Journal)

Keith Larrabee kaliforniai családi farm gazdája folyamatosan aggódott a szárazság miatt. Néhány éve víz-észlelő szondákat szúrt a talajba, hogy tudja, hol van talajvíz a farmon. Mivel nem volt kedve naponta körbejárni a szondákat, azok ma napelemmel működnek, negyed óránként adnak jelentést, és Keith a telefonjára telepített alkalmazásból tudja, hol kell és hol nem szabad öntöznie. Az információ a közvetlen költségek 15%-át takarítja meg számára, rendszere pedig együttműködik a megyei vízgazdálkodás más elemeivel. (mashable.com)

Spanyol, valenciai citrusstermelő család tagjai szerettek volna kitalálni valami újat, miután öt generáció óta narancsot és mandarint állítottak elő. Első ötleteiket vagy már mások is kitalálták, vagy drágának bizonyultak. A citrusbor újnak tűnt, de nem értettek hozzá, ezért a helyi egyetemmel közösen kezdték fejleszteni. A kezdeti eredmények ihatatlannak bizonyultak, de a hibák időszaka és a technológia tökéletesítése után 2013-ban Tarongino nevű termékeik sikerrel mutatkoztak be a vásárokon. A projekt 300.000 eurójába került a családnak, de elégedettek az eredménnyel. (www.larazon.es)

A törökországi Manisa és Aegean tartományok hatalmas szőlőültetvényeiben az április végi enyhe fagy olyan kárt tett, ami várhatóan nemcsak az idei termés 80%-át, de a jövő évi termés egy részét is tönkretette. A területen ilyen időjárás 50 éve nem volt. (www.haberler.com)

A holland Kloosterboer hűtveszállító logisztikai cég megvette Norvégia egyik legmodernebb hűtőházát Mossban. A létesítmény egy hegy gyomrában működik, kikötőhöz közel, és 20.000 raklap tárolására képes 8500 m²-es területén. (www.kloosterboer.com)

Fókuszban

Vajdasági szamóca-termesztés

A Vajdaság területén van hagyománya a szamóca-termesztésnek és -eladásnak. A megtermelt mennyiség fele a frisspiacon, fele fagyaszttva kerül értékesítésre. Mivel az átlagos parcellaméret igen kicsi, mintegy 0,2 ha, a termék nyomon követése nagy kihívásokat állít a szakma elé.

Szerbia a 2005-2010 közti időszakban mintegy 35.000 t szamócat termelt 8.000 ha területen. Mintegy 3.000 t kivitelre került, elsősorban Szlovéniába és Oroszországba.

Vajdaságban leginkább négyfajta termesztési mód terjedt el:

1. szabadföldi szimpla- vagy ikersoros bakhátas
2. szabadföldi szimpla- vagy ikersoros bakhátas „Agryl” takarással (1. kép)
3. zárt termesztő berendezésben (fólia) ikersors bakhátas
4. zárt termesztő berendezésben (fólia) talaj nélküli - vertikális termesztő berendezés (2. kép).

A fajták tekintetében régióként eltérő képet kapunk:

1. Vajdaságban termesztett fajták: Clery, El Santa, Joly, Alba (Arosa, Antea)
2. Közép – Szerbiában termesztett fajták: Roxana, Marmolade, Senga Sengana, Clery

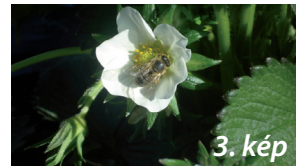
A fajták megválasztásának legfontosabb szempontjai az érési idő és a különböző felhasználási célokra való alkalmasság, gyümölcsminőségi tulajdonságok. A fenti szempontokon túl feltétlenül számba veszik az adott fajta abiotikus (ökológiai adottságok) és biotikus (kártévők és kórokozók) tényezőkkel szembeni ellenálló képességet. A termőhely megválasztásakor kerülni kell a fagyuzagos területeket, mert a virágzáskor (3. kép) előforduló fagyok csökkentik a termésmennyiséget és a gyümölcsminőséget.

A termesztés során a mezőgazdasági termelőket jogi szabályozás nem kötelezi a termesztési napló vezetésére. A vonatkozó szabályzás értelmében csak a 0,5 hektárnál nagyobb területtel rendelkező mezőgazdasági termelők jogosultak a gazdaság bejegyzésére. Szerbiában a mezőgazdasági termelőknek jogukban áll korlátozás nélkül áruba bocsátani a megtermelt szamócat, akár frisspiacon, kis- és nagykereskedelmi egységekben vagy a vendéglátásban. A gyümölcs feldolgozására a szárításon kívül viszont a mezőgazdasági termelőknek nincs jogosultsága. A szárítás a térségben nem terjedt el.

2015-ben Vajdaságban, Zentán a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Kar PhD képzése keretében „Szamócafajták, korszerű művelési módok és termesztéstechnológiai elemek hatása a szamóca-termesztés gazdaságosságára” című doktori témában vizsgáljuk és objektív mérésekre alapozottan hasonlítjuk össze a térségben elérhető újabb szamócafajtákat és a korszerű művelésmódokat. A korszerű művelésmódok és termesztéstechnológiák terméshozamra, gazdaságosságra gyakorolt hatása mellett a gyümölcsminőségben és a beltartalmi értékekben megjelenő különbségeket is megvizsgáljuk. Vizsgálataink eredményeként fajta – művelésmód – termesztéstechnológia szempontjából tudunk ajánlásokat tenni a helyi termesztőknek.

A kutatásainkat a határon túli PhD hallgatók támogatására létrehozott Márton Áron Ösztöndíj támogatja.

Lality Zsolt, PhD hallgató, BCE KeTK Zentai Kihelyezett Tagozat konzulens tanára
Témavezető: Dr. Simon Gergely egyetemi docens

www.facebook.com/itotechnik

www.itotechnik.hu

